

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:

Égészévre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden ked 4., csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Jókai-utca 10.

Kiadóhivatal: DEBRECZENYI GYULA KÖNYVNYOMDÁJA (Iskola-utca 4. az.)

Ébredés.

(-k.) A közélet minden terén agyontaposott járda-szivek vére buzogni kezd, lanyha szellő vonul át a társadalom minden osztályán s midőn a megméltelyezett erkölcsök utolsó jajszavukat hallatják, az ébredés pirkadó hajnalát derengeni látjuk.

A nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyam megnyitása előtt Rónay Jenő főispán templomba viszi a hallgatókat s akad ember, a zsidó-liberális szellemtől áthatott Bukott, a ki f. hó 7-iki lapszámban ezt mint „hallatlan dolgot“ regisztrálja. S mert a hallgatók Isten segítségét merik kérni jövődö munkájukra, azt meri írni, hogy ez „a misének és a közigazgatásnak brutális összevegyítése“ s ugyanezért „a nyilvánosság ítélőszéke előtt vonja felelősségre“ a cselekmény okozóját. Ámde a nemesebb és tisztább érzelmeik ébredése utját vágja Bánffyék üzelmeinek, az ennek kapcsában fejlődő önérzet meg fogja a nemzetet őrizni attól, hogy olyanok szolgálivá szegődjenek, a kiknek szemében a jellemesség bűn s a kinknél az egyetlen igazi jutalom a pénz, ha erkölcsi hanyatlás árán szerzik is meg.

Ugyancsak a letűnt Bukottnak lapja halálhőrgésében megalázta az életüket a humanizmus szolgálatában töltő, védelmet még keresni sem képes szerzetesnők becsületét; tovább megy, támadást intéz a katolikus egyház ellen s kapcsolatban serdülő fiatal lányok ellen, midőn f. hó 2-án megjelent számában ezeket írja: „... A temesvári tanítónőképző-intézetből olyan képesített növendékek kerülnek ki, kiknek sejtelmük sincs a magyar helyesírásról. Igaz, hogy a katolikus egyház ezeket nem is a pedagógiai szolgálat számára képi, hanem átadja a prostitúciónak.“

Ime így mártják pennájukat a fertő mélyébe azok, kiket éveken keresztül az igaztalanság jellemeztek. Meggyalázzák egyházunkat, brutális kézzel lerántják a szemérem leplet a női becsületről, hogy sárral dobálják meg a gavallér magyar nemzet nagy becsben álló hölgy-karát.

A haldoklás szimptomái ezek, veszteni valójuk nincs, mert mindenük veszve van, rágalmaznak tehát uton-utfélen. De nincs aggodalomra ok. A halál nyomában élet virul. S midőn ezeket halljuk, halljuk ugyanakkor a nemes nők tiltakozását a meggyalázottak érdekében s a trón elé viszik a becstelenség ügyét. S ez nem elég. Akad egy férfi, egy fenkölt jellemű ember, Koröbly József, a „Hazánk“ felelős szerkesztője, a ki emelt fővel,

nyílt homlokmal a társadalom itéletét követeli akkor, midőn dr. Pályi Edét, a „Magyar Szó“ szerkesztőjét az „Otthon“ írók és hírlapírók köréből kizárni kéri, ha teljes elégtételt nem nyújt a meggyalázott magyar hölgyeknek. Az „Otthon“ itéletétől könnyű szerrel megmenekült, mert utóbb kitűnt, hogy annak nem tagja. A társadalom itélete azonban erősebb amezénál s ez elől menekülés nincs.

Érzitek-e olvasóim, az ébredés szelét a lemúlt század erkölcsének halál-árnyékában? Ha nem érzitek meg, rámutatok hazánk keresztény ifjúságára. Lángra lobbant a vallás által egy ezredéven át táplált hazaszeretet tüze az ifjúság szívében s hogy nem szalmaláng, nem efemer jelentőségű tények ezek, a lelkes tömörülésen kívül mi sem igazolja inkább, mint az a tette kész erő, mely megnyilatkozik nyílt színvallásában. A mit a férfiak nagygyűléseken, a parlamentben akademiákon hangoztatnak, az egyetemi ifjúság annak beváltását követeli memorandumában, melyben felszólítja a vallás-és közoktatásügyi minisztert, hogy a keresztet a budapesti tudományos-egyetem összes terméiben függessze ki.

Ez a memorandum a multban megalázott kereszt dicsőséges felmagasztalásának dokumentuma. Alapja és czélja a keresztény Magyarország, szelleme a keresztény Magyarországé. Követelése ez annak a közsiklának, melyen az ördög hatalma erőt nem vesz. Czélozza Magyarország rekrisztianizációját ott, a hol a kormányzatra ránehezű zsidó szabadkőművesség előbb száműzte a keresztény szellemet, aztán ennek helyébe tette az istentagadás zsellemét, végre pedig annyira vetemedett, hogy szentségtörő kezekkel letörte szent koronánk keresztjét, hogy sárbadobja ezeréves multunk világmegváltó és nemzetczivilizáló jelét.

Hát nem az ébredés jele-e ez? A keresztény szellem nő, erősödik, a dekrisztianizáló elemek arcátlan tolakodása felébresztette az alvó lelkeket, felnyitotta a vakok szemeit, erőt adott a gyengéknek, bátorságot a gyáváknak s a kik eddig takargatták a keresztet, keresztény mivoltukat, azok most már nyíltan hirdetik azt, s követelik annak minden téren való megnyilatkozását.

Az ifjak munkája azonban csak úgy lesz teljesen egész, ha az ébredés szelleme átlengi a gyermekek és apák szívést minden téren, minden ügyben, minden alkalommal a keresztény magyar szellem jut felszínre. Erre kell tehát a

társadalom minden osztályának törekedni.

Magyarország mezőgazdasága, ipara és a zsidóság.

1848. előtt Magyarországon magyarok voltak az urak. A Kárpátoktól egész Adriáig nem parancsolt más, nem süvegeltek meg más, csak a magyart, az aranykalászszal ékes rónaság a magyar asztalára termette a kenyeret, a hegyek gerincein termett gyöngyöző magyar borokat magyar ember töltötte a kupába s üritette a magyarra, a magyarok édes hazájára.

Gazdagok nem voltunk, sőt az idegen, a ki idevetődött erre a tejjel-mézzel folyó földre, megcsodált, talán meg is mosolygott bennünket egyszerűségünkért, mert mi nem haladtunk a külföld lejtőin, nem voltunk csiszoltak, de erősek és természetesek. A pénzben nem daskalkodtunk, mert nem éreztük szükségét, a nélkül is tudtunk megelégedettek és boldogok lenni. A legszegényebb jobbágy is megelégedettebbnek tudta magát érezni, mint ma, a szabadság korszakában azok a milliók, a kik szabadságuk mellé csak koldusbotot kaptak támasztékul.

Szegények voltunk, mint mondám és nagyon, de nagyon egyszerűek és elmaradtak. A föld volt az ur, az parancsolt, a pénzgazdagságot nem ismertük. Kereskedelmünk, úgy szólván semmi, iparunk egy-két ágban hírnevet vívott ki Európá-szerre, de nagyrészt elmaradt volt. A magyar föld termékeit értékesíteni nem tudtuk, úgy, hogy — mint a közmondás tartja — majdnem a saját zsirunkba fuladtunk. Mellettünk a külföld óriási lépésekben haladt előre: kereskedelme, ipara, művészete, tudománya oly magasan állott a miénk fölött, hogy szinte utolérhetetlennek látszott szemünk előtt.

Éreztük, hogy a régiben nem maradhatunk, ki kell emelkedni az ösök által tiport messgyéből, újakat kell nyitnunk, duzzadó erőinknek munkát kell adni, a haladó nemzetek versenyében. Hiszen kárunkat láttuk mindenütt. Szükségeitinket a külföldről kellett beszerezniünk s így esett meg, hogy a birtokos eladta az anyagot itt 1 frtért, a melyet feldolgozva a külföldről később 50-ért vett meg.

Egy nagy embere volt a magyarnak, a kit mindenba bámuló tisztelettel kell említenünk, a ki megértette a kor hívó szavát, a ki tette, versenyző munkára akarta sürgetni nemzetünket s az eszközök megválasztásában is méltó volt a lángész névre. Széchenyi István gróf volt e férfiú. Akart haladni, akart építeni, de csak a meglévő alapon, azt akarta, hogy a haladást a magyar erő létesítse. Vegye kezébe a pénzgazdálkodás gyeplőit a birtokos osztály, a magyar vér. Ne idegen faj, ne idegen természet végezze velünk ezt a munkát, hiszen az fejünkre nő és

Mai lapunk 4 oldal.

rövid idő alatt tönkre tesz bennünket, kilicizál őseink örökből. Nagyon természetes, hogy mindez rövid időn nem létesülhetett. Ezért volt Széchenyi István gróf a lassu, fokozatos haladás embere. Mintha azt mondta volna: „Erősödjél meg magyar, hiszen még gyenge gyermek vagy, derekad összeroppan a nagy súly alatt, a mely a művelt, nagykoru nemzetek vállait is súlyosan nyomja. Először erősödjél meg, ha szabadságot nem vitad is ki, ha majd karjaid duzzadni fognak az erőtlől, akkor tépd szét lánczaidat.”

Egy lángelme, egy, a hazáját rajongva szerető lélek gondolta el ezt így s mivel esze, sőt elegendő tekintélye, buzdító ereje is volt hozzá, sikerült volna is neki. Mily boldogság volna Magyarországot ma fejlődött iparának és kereskedelmének erejében látni, ha mindenütt a magyar kéz szerencsését, ügyességét dicsérhetné ajkunk.

Azonban, a nemzetünk sorsának könyvében másként volt ez megírva. Jött az 1848 és a higgadt bölcsesség kezéből a lángoló hazaszeretet kitépte a zászlót. A vezér Kossuth Lajos lett. A nemzet megszűnt gondolkodni, csak érezni, csak rajongani, a lelkesedés mámorában csak tombolni tudott. Csodás, hihetetlen dolgokat vitt véghez a nemzet, kivinni látszott egyszerre mindent, politikai, gazdasági, kereskedelmi szabadságot. Hogy ki fogja majd mindannak hasznát is venni, a diadalok mámorában ki gonult volna arra? A mult, a kilencszázados mult egy-két hónap alatt romba dől. Ez volt a fenyesség, ez volt a nagyvágás, a dicsőség. Kossuth elkísérte a nemzetet diadalutján, az egészen Világosig, ott aztán eltűnt, mint egy világító meteor, magára hagyta az összetört nemzetet a sötét, a gyászos kétségbeesés karjai között.

A romok megvoltak, a rombolás munkája be volt végezve, már csak építő kellett, a ki a nemzet újjászülésétének épületét fel fogja emelni. S a nemzet felélesztését, várt, de hiába várakozott. A ki öt Világosig elvezette, idegen országokban, idegen nemzetek vendégszeretét élvezte, a ki jobb időkben vezérnek mutatta magát, a kinek támogató karjaira a szerencsétlenség idején oly nagy szükség volt, Széchenyi István nem volt többé. A teste még élt, de a lelke elvesztette világító erejét akkor, a mikor nemzetét a szabadságharcban elbukni látta. Vezető, támogató helyett a bilincsek esőrgését érezte nemzetünk. Rája nehezedett az osztrák uralom, a boszúállásnak politikája. Ki ne tartaná helyesebbnek, ha a negyvennyolcas dicsőség mámorá és az azt követő rabszolgaság helyett a lassu, fokozatos haladás útján jutottunk volna előre, ugyanahogyan azt a nagy Széchenyi, a legnagyobb magyar kigondolta?

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

— **Tiszti áthelyezések.** A cs. és kir. 69-ik gyalogezred keretében *Giffing* Vilmos, *Müller* Frigyes Budapestről. *Gruber* Károly Bilekről főhadnagyok városunkba, *Riegel* Emil főhadnagy, *Fleisz* Ferencz hadnagy Budapestre, *Breyer* Viktor hadnagy pedig városunkból Bilekre helyezték át.

— **Kinevezés.** A budapesti ítélőtábla elnöke *Seidel* János végzett joghallgatót a székesfejérvári kir. járásbíróvához díjas joggyakornoknak kinevezte. A tehetséges és szorgalmas fiatal jogászt szívből üdvözljük az igazságügy szolgálatában.

— **A Vörös Kereszt Egylet** székesfejérvári főlkja f. hó 20-án két évi vajadás után kizemelte azt a helyet, a hol mozgósítás esetén 12 betegágygyal betegülő hely létesíthető. Ez alkalommal egy bizottság alakult *Havranek* Józsefnek, és *Reé* István elnöklété alatt, melyen a hadtestparancsnokságot egy kapitány, a Vörös Kereszt Egylet budapesti központját *Argay* János irodafőnök képviselte. Tekintettel arra, hogy mozgósítás esetén a betegek lehetőleg vasuton szállítatnak, a betegülő helyül leginkább a vasuti állomás szolgálhat. A bizottság városunkban is a vasuti állomást találta e célra legalkalmasabbnak s kijelölte az esetleg szükségrendő helyiségeket is.

— **A velencei pezsgőgyár ünnepe.** Braunn Arthúr velencei pezsgőgyáros abból az alkalomból kifolyólag, hogy a párisi kiállításon a gyár nyerte el a legnagyobb arany érmet, ma igen sikerült ünnepet rendezett velencei birtokán. Budapestről, a megyéből s városunkból is igen sokan vettek részt az ünnepélyen. Így többek közt *Fidh* Pál báró főispán, *Havranek* József polgármester, *Daróczy* István törvényszéki elnök, *Bélaváry* *Bendichard* Rezső főispáni titkár, *Reé* István rendőrfőkapitány, *Vörtesy* József ügyvéd, *Kálván* Vincze főszolgabíró, *Korniss* Boldizsár tb. főszolgabíró és még számosan. A nagyszámú meghívottak Budapest és Székesfejérvár felől a reggeli gyorsvonattal érkeztek Nyékre, a honnan kényelmes uri fogatok várták az érkezőket. A vendégeket itt Lippe Viktor báró, a gyár igazgatója üdvözölte. — A gyártelep ez alkalommal ünnepi díszet öltött, zászlók lengése, virágfontok illata jelezte a ház ünnepét. A vendégeket Velenczén *Braun* Arthur gyártulajdonos fogadta nejevel egyetemben, a kiknek kalauzolása mellett a gyár helyiség, pince és pezsgő-gyártás megsemlélése egész 11 óráig tartott. Ekkor jóízű villásreggeli várta az ünneplő vendégeket. A villásreggeli folyamán jelköszöntőket mondtak: *Braun* Arthur *Fidh* Pál báró főispánra, majd *Fidh* főispán *Braun*ra, *Havranek* polgármester *Braun*ra, s még többen a megjelent notabilitásokra. A kitünően sikerült ünnepély még lapunk zártakor is a legjobb hangulatban ünneplő magyar pezsgővel a magyar pezsgő diadalát *Docsi* cigány fülbemászó zenéje mellett.

— **Elhunyt perjel.** Bakonybélből jelentik lapunknak: *Nyulassy* Antal szent Benedek-rendi aranymiséis áldozópap s bakonybéli perjel f. hó 18-án este 10 órakor, a végső széntsége ajtatos felvétele után, tüdővízenyében meghalt. — *Nyulassy* 1820. év január hó 19-én született. Ünnepeles fogadalmat 1845-ben tett, ugyan-ezen évben szentelték áldozópappá, s 55 éven át különböző működési körben szolgálta Istent és a hazát. A boldogult földi maradványait tegnap délelőtt a tél 10 órakor tartott engesztelő szent mise áldozat után helyezték a feltámadás reményében nyugalomra Bakonybélben.

— **A vasárnap megülvése.** A „felvilágosodás” leplevel burkolt vallástalanság már a köznépnél, a községekben is erősen terjed s ezt egyes intézkedéseivel elősegíti maga az állam és a közigazgatás. Egy példa erre a vasárnapi munkaszünet. Amíg a törvény a polgároknak megtiltja a vasárnapi munkát, addig az állami és közigazgatási hivatalokban vasárnap sincs munkaszünet. Ilyen viszonyok között kalapot kell emelni az olyan főhivatalnok előtt, mint Zalamegye alispánja, a kiről egyik fővárosi lap a következőket írja: „Zalavármegye alispánja 8450/ni. 1900. sz. a megye szolgabiráihoz intézett rendeletében szigorúan felhívja az összes járási főbíró urakat, hogy a községi és körjegyzőket „a legeré-

lyesebben utasítsák”, hogy ezentúl vasár- és ünnepnapokon az isteni tisztelet tartásának ideje alatt községi és egyéb természetű ügyek tárgyalása végett irodákba sem a községi élőljárókat, sem más feleket be ne rendeljék; sőt ha akadnának is egyesek, a kik ezen időt akarják ügyeik tárgyalására felhasználni — azok is komolyan, feltétlenül utasítandók vallási kötelemeik teljesítésére.”

— **Végzetes baleset.** Mintha átok ülne városunk közönségén. Alig mulik el nap, hogy véres szerelmi drámáról, vasuti szerencsétlenségről, öngyilkosságról avagy halálos végű balesetről ne kellene beszámolnunk. Most is egy véletlen baleset egy anyát tett özvegygőyé, 6 gyermeket tett apátlan árvává. F. hó 21-én történt, hogy városunk egy becsületes, szorgalmasan törekvő polgára egy véletlen baleset áldozata lön. A délelőtti órákban ugyanis *Kern* Péter építő-vállalkozó *Nyári* Gábor asztalossal a megyei Szent-György kórház mögött elterülő kukoriczásba ment vadászni. *Nyári* a vele levő *Balog* József nevű tanoncuzal már eltűnt a kukoriczásban, midőn *Kern* még csak a dülő szélén állott lesbe. Innen vette észre, hogy lova a kukoriczáz szélén legelni kezdett. Visszament tehát, hogy lovát elvezesse a tilosból s ekkor érte a végzetes halál. Kétesőví *Laucaster* fegyverét bal kezében tartva az előhágásra lépett, hogy a kocsira üljön; a maga után vont fegyver mindkét ravaszja a hágesóvasba akadt s a következő pillanatban már az ütörögő gyúszegek mindkét töltény kapszliját érte s az egyik töltény el is sült. — A halált okozó lövedék az ágyéktól balra a gyomorba furdott s felhatolt egész a szívig, szétrombolván teljesen a baloldali szerveket. A lövés zajára a ló megugrott, s mintegy 14 lépésnyire vitte a már bukófélben levő áldozatot, mely akkor már élettelenül esett le a kocsis üléséből. Az épen arra haladó *Lery* Ignác alsó-királyosri lakos rögtön oda sietett, — segíteni azonban már nem lehetett s a lármára odaérkezett *Nyári* Gábor is csak elhunyt barátját könnyezhetette csak. — Tizenegy óra tájban már nagy sokaság állotta körül a halottat, köztük a siránkozó özvegy s a jajveszékő árvák. *Polezer* Péter alkapitány megjelent a hatóság részéről s a szomorú eset részleteit megtudván, a városi kórház halottas kamrájába, a honnan a család kérelmére ma délelőtt a könyök-utca 6. szám alatti lakására szállította a hullát. Temetése holnap délután lesz a már nevezett gyászházból. Az elhunyt, valamint a család iránt a közönség részvéte igen nagy.

— **Az önkéntesek vizsgálja.** A magyar kir. székesfejérvári V. honvédkerület kötelekékbe tartozó négy honvéd gyalogezred egy évi önkéntesek az őszi gyakorlatok lezajlása után a legmelegebb napokat most élik át. Hétfőn kezdődik ugyanis a tiszti vizsgák írásbeli része harcászattól és gazdaszat-kezelésből. Kedden megkezdődik a szóbeli vizsga. A vizsga-bizottság elnöke *Görgey* Vincze tábornok, tagjai a négy honvéd gyalogezredtől ide vezényelt egy-egy törzstiszt. Mint vizsgáztató tanárok szerepelnek: *Vörös* Szilárd tábornok, iskola parancsnok, *Darnay* Flórián tábornok, *Páthy* Károly, *Schmidt* Imre, *Tóth* Béla főhadnagyok és *Zádori* Béla és *Schuster* Bruno hadnagyok. A vizsga befejező része a gyakorlati vizsga, a mire valószínűleg szerdán délután kerül a sor. Az előléptetéseket a csütörtöki ezrednapiparancs közli. Ezt követi majd a csillaghullás.

— **Névváltoztatási engedélyek és állami anyakönyvek.** Egyik anyakönyvi felügyelő kérdést tett a helyügymiszternél az iránt, hogy az apa által nyert névváltoztatási engedély az időközben, vagyis a névváltoztatási kéres benyújtása

és az engedélyezés közti időben született és anyakönyvbe már bejegyzett gyermek születésére vonatkozó anyakönyvi lapra mi alapon jegyeztessék föl? A fölvetett kérdésre ezt válaszolta a miniszter: Mindazon esetben, midőn az említett időközben született gyermek születése a névváltoztatási engedély joghatályának kezdete (vagyis az engedély kelte) előtt jegyeztetett be az állami anyakönyvbe, az engedélynek a gyermekre leendő kiterjesztése iránt újabb kérvényt kell benyújtani. Azon esetben pedig, midőn időközben született gyermek születése az engedély kelte után az apának eredeti családnévén jegyeztetett be az anyakönyvbe: a gyermeknek az apa részére engedélyezett névváltoztatás által jogilag már megváltozott családnéve az anyakönyvi törvény 75. §-a értelmében bírónál helyesbítendő az anyakönyvben.

A vigyázatlanság áldozata. Lits József öreg-utcai 75. sz. alatti lakos másfél éves, Mariska nevű leánya f. hó 20-án d. u. 4 és 5 óra között gondtalanul játszott az utca porában, míg nem egy kukoricával terhelt kocsi elütötte a kis leányt és pedig oly szerencsétlenül, hogy mindkét lába czombban eltört. Remélve vettek hírt a történetről az ott játszó gyermekek a szülőknél, a kinek nemtörődömségét eléggé jellemzi az a körülmény, hogy az esetről csak ma tettek jelentést a rendőrségnek. Az orvosi vélemény szerint a gyógyulás 20 napnál több időt vesz igénybe. A rendőrség megindította az ügyben a vizsgálatot s valószínű, hogy mire e sorok megjelennek, kézre kerül a vigyázatlan kocsi, a ki a szentesítés meg története után a tett színhelyéről vágatva elhajtatott.

Megtapadtott kérelem. Herzegfalva község országos vásár tartására kért engedélyt a miniszteriumtól. Kérelmét azonban a miniszterium nem teljesítette.

Vivótanfolyam. A Székesfehérvári Kerékpár-egyesület az Elite kávéházban levő külön helyiségében mártól kezdve az őszi évadon át vivótanfolyamot rendez. A vivásban oktatást nyerhet minden tag hétfőn, csütörtökön és szombaton este fél 9 órától kezdve, a mikor is a tagok megjelenését kéri az elnökség.

Hirtelen halál. Vida Péter nagy-venyimi lakos már hosszabb idő óta van alkalmazva Zichy-Ujfaluban mint gazdasági munkás. Mértékletes, rendes életet élt, derék munkása volt mindég az uradalomnak. F. hó 20-án is rendes időben hozzáfogott a munkához s jó kedvvel dolgozott. Dél előtt 10 óra tájban hirtelen rosszul lett s a nélkül, hogy előzőleg valami fájdalomról említést tett volna, hirtelen meghalt. A megjejtett orvosi vizsgálat a halál okául szívzsilhudést konstatált.

A 48-as honvédek igazolása. Néhány évvel ezelőtt léptették életbe azt a módszert, hogy ha két tanu eskü alatt igazolta, hogy valaki 1848/49-ben valamelyik honvédsapattban szolgált, nyomban fölvevették az öreg honvédek közé, a nyugdíjra jogosultak sorába. Mintán az igazolásnak ez a módja sok visszaélésre adott alkalmat, az öreg honvédek körében mozgalom indult meg, hogy az igazolásnak ezt a rendszerét megszüntessék. A fontos kérdéssel az október 3-án Budapesten összeülő országos honvédegyülés is foglalkozni fog.

Kereskedő ifjusági-kör. F. hó 20-án este az Elite kávéház külön helyiségében számos kereskedő-megjött össze, s élénk eszmecsere folyt a megalakítandó kereskedő ifjusági-kör tárgyában. Rögtön meg is választották az előkészítő bizottság elnökét egyhangú felkiáltással Kiss Sámuel személyében. A bizottság jegyzője Steiner Adolf lett. Választották ezeken kívül 15 bizottsági s 6 pótbizottsági tagot.

Czimerhasználati engedély. Ő Felső megengedte, hogy olaszfalusi Koller Gáspár helybeli lakos, valamint törvényes leszármazottjai nemesi czimer használhassanak A czimer leírása a következő: Alló vörös pajzs, melynek zöld mezején fehér színű, jobbra fordult ló ágaskodik. A koronás nyíl sisakon vörössel és ezüsttel váltakozva vágott, összetett sasszárny között három arany buzakalász hajlik jobbra.

Berugott bérkocsis. Rég ismert alak a rendőrség előtt Molnár Pál bérkocsis, a kinek van egy kiváló tulajdonsága s ez nem egyéb, mint hogy nagyon gyakran berug. Most azonban berugása majdnem végzetessé vált. A Szűts és társa bérkocsis vállalat szolgálatában állott, midőn f. hó 20-án esti 10 óra tájban, szállóhegyi fuvar teljesítése után a Hollói-féle városvegi koresmában alaposan berugott s azután a belváros felé hajtott. Hogy-hogy sem megesett, hogy a kocsi és ló a gázutcai árokba került, a kocsi alatt pedig a jeles bérkocsis nyoszörgött, a ki a lóval együtt csak több ember közbenjöttével lehetett megmenteni kinos helyzetükből. Kijózanodván, végtelen szívfájdalmat árukt el és sajnálatát fejezte ki a történet fölött. Simon Sándor alkapitány azonban nem hagyta meg neki, mert eme tette miatt 40 koronára megbüntette s a hajtási jogosítványtól is fosztotta.

Öngyilkos mezőőr. Megirtuk, hogy Böres János bicsei mezőőr augusztus hó 28-án szolgálati kétesövű pisztolyával öngyilkossági szárdékkal melbe lötte magát. Az egyik golyót sikerült eltávolítani a bordák közül, a másik azonban a tüdőbe fúrta s bár rögtön nem ölt, mégis halálát okozta a mezőőrnek. A napokban ugyanis a gondos gyógykezelés daczára meghalt.

Tűz a vidéken. F. hó 19-én Zichy Aladár sár-szent-miklósi pusztáján, eddig ismeretlen okból tűz ütött ki. Daczára annak, hogy csak két sertésöl lett a tűz martaléka, a kár mégis jelentékeny, mert az ólakban levő 8 drb. hizó sertést sem lehetett megmenteni s így elégték azok is. Hogy a tűz tovább nem terjedt, az a nagy szélesednek s az oltásra gyorsan megjelent lakosságnak köszönhető.

A szállóhegyi kintflakók. Megirtuk már egy alkalommal, hogy nem tartjuk rendén való dolognak, hogy Székesfehérvár külterületén igen számos épület lakhelyül szolgál. Sok szó esett már ezen ominózus ügy körül, — kielégítő elintéztést azonban — soha sem nyert. — Almásy János városi biz. tag e bajon akar segíteni, midőn közgyűlési határozatot akar ez ügyben provokálni, midőn írásban beadott indítványában kéri a szállóhegyi présházakból való kilakoltatást elrendelni, továbbá még azt is, hogy a kültelken való építkezésre présláz-építési engedély ki ne adassék. Ez ügygel még részletesebben foglalkozunk.

A cselédtartó közönség és a cselédek figyelmébe. Tisztelettel hozom a n. erd. közönség becses tudomására, hogy Székesfehérvárott, Bástya-utca 10. sz. alatti házban (a városi árvház szomszédságában) hatóságilag engedélyezett foglalkozást közvetítő és cselédszervő intézetet nyitottam. Elhelyezek: Kulcsáröket, gazdaasszonyokat, szakácsnékat, szoptatós dajkákat szoba- és konyhaleányokat stb. a hatóságilag engedélyezett következő díjak mellett: „A nő cselédek után, minők: szakácsné, szobaleány, közönséges konyha cseléd, gyermek dajka egy havi fizetésük 10%-át a gazda pedig tekintet nélkül ezen cselédek minőségére, 60 fillért köteles fizetni.“ Midőn a t. közönség becses pártfogásába ajánlom üzletemet, legyen szabad megemlítenem, hogy megbízhatóságomat

elégge igazolja a kifogástalan magaviselet és szorgalommal kapott díszoklevelem és az, hogy 23 évig állandóan a helybeli „Magyar Király“ szálloda portása voltam. Megbízatásaimban pontos eljárást ígérve, maradtam kiváló tisztelettel: Weck István.

A legízesebb asztalvíz a „Kristály“ Szent-Lukács-fürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványvíz több száz orvos által ajánlva van.

Irodalom.

A „Minisztrálás Mődje.“ czimű füzet jelent meg Keszthelyen Nádai Ignác könyvnyomdájában. Összeállította Bencz József lelkész. E kiadás egyesíti magában mindazon előnyöket, melyeknek hasonirányu művek örvendenek. A latin szöveg úgy van írva, a mint olvasni kell magyar betűkkel. A miniszter gyermek teendőiről bő magyarázatot, szabályokat és a templomi illedelmességről ad. E mellett a legelősebb a hasonló kiterjedésű kiadások közt. Ára 6 fillér. Ajánljuk a nitoktatók és tanító urak figyelmébe.

Számtan, polgári és felsőbb lenyiskolák I. és II. osztálya számára. A Szent-István-Társulat pályázatán díjat nyert tankönyv. Írták: Ember Károly és Kovács Pál. A Szent-István-Társulat kiadása. Budapest, 1900. 8-rét, 159 lap. Ára fűzve I korona 40 fillér, kötve I korona 80 fill. Meglátszik a könyvön Ember módszere és az anyagban Kovács szaktudása. — Különösen dicsegettel kell, hogy szóljunk a könyv példairól, a mi minden számtani Kézíkönyvnel egyike a legfontosabb szempontoknak. A példák vonatkozásai érdekessé és könnyűvé teszik azok megértését és megítéltetését, a nélkül, hogy fölmentetnek a gyermek a gondolkozástól. A hazai kath. polgári és felsőbb lenyiskolák vezetőségének felhívjuk figyelmét e könyvre és kérjük, vezessék be azt már a jelen tanévben iskoláikban. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadó-hivatalában.

Természetráj a népiscolák felsőbb osztályai számára. Irta Ertl Heribert. Budapest, 1900. 8-rét, 80 lap. Csak az imént jelent meg a Szent-István-Társulat kiadásában a Győrffy János-féle Magyar nemzet története és Mócsy László-féle Gazdaság és kertészettan, külön fiuk és külön a leányok számára s ezekhez a kiválóan sikerült népiscolai tankönyvekhez most méltó társul sorakozik az Ertl Heribert Természetrája. E könyvet meg kell ismerni s ha a katolikus tanítóvilág megismerte, tudjuk, hogy meg is szereti és szelében használni fogja. A Szent-István-Társulatnak ugyanis nem pusztán az volt a czélja, hogy vele népiscolai tankönyvkiadványainak számát szaporítsa. Az érdekes Társulat használni, szolgálni kívánt a katolikus tanügynek, jobb természetrajzot igyekezett adni, mint az eddig közleletűek. S Ertl Heribert műve valóban haladást jelez ezen a téren. Az állatországot 46, a növényországot 20 és az ásványországot 10 oldalon keresztül ismerteti könnyed, világos, magyaros szöveggel s a szöveg közé nyomott 60 igen szép ábrával. A keménykötésű könyv ára 48 fillér. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadó-hivatalában: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.

KÖZGAZDASÁG.

Piaczi árak:

Buza	13.90—14.30 kor.
Rozs	11.90—12.80 "
Árpa	10.60—13.60 "
Zab	10.20—11.20 "
Tengeri	13.40—

Felölös szerkesztő: Chay Antal.

Bármely fegyvernembeli önkéntesek
teljes felszerelési szabályszerűen és legegansabban készítettnek
a cs. és kir. udvari szállító czégnél

ROSENTHAL H.

koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a Ferencz-József-rend lovagja.

A budapesti, párisi, triezsti, székesfejvári stb. kiállításokon többszörösen kitüntetve!!!

A m. kir. I. IV. és V. honvédkerületek tisztii egyenruházatainak, a Ferencz-József nevelő-intézet, a m. kir. Ludovica Akademia, a budapesti és Bács-Bodrog vármegyei rendőrség, a Budapest városi és önkéntes tűzoltó-testület stb. stb. szerződéses szállítója.

Főüzlet:

B u d a p e s t,

V. ker., Ferencz-József-tér 6. sz.

P o z s o n y,

Hid-u. 4. szám.

S z é k e s f e j é r v á r,

Kossuth-utca 8. sz.

L e m b e r g,

Kopernikus-u. 9. sz.

Gyár: Budapest, VI. ker., Bulyovszky-u. 38—39. sz.

Árjegyzék, melyben az önkéntesi szolgálathoz szükséges okmány és beadvány minták is részletesen benfoglaltatnak, kívánatra bérmentve küldetik.

**M. K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:**

**A
KRISTÁLY**
SZT LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ
FÜSZKERESKEDESEKBEN
VENDÉGLÖKÖK
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KÖCSIBEN.

SZÉKESFEJÉRVÁRON:
Kovács Pál, Deutsch F. Adolf, Nyári Béla,
Ofner Béla, Stern Béla, Lichtneckert József,
Taubler Béla, Özv. Birkmayer
Bogyay Andor, Lajosné, Göndör Samu

kereskedéseiben.

H I R D E T É S E K

felvétetnek

kiadóhivatalunkban

jutányos áron

(Iskola-utca 4. sz.)

**Építészek, építőmesterek és háztulajdonosok
figyelmébe ajánlja gyártmányát az**

ELSŐ MAGYAR

„SCAGLIOL“ építőlemez-gyár

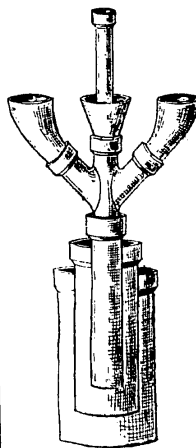
TATA-TÓVÁROS.

A szabadalmazott építőlemez, nyaralók, lakóházak, amerikai jégvermek, gazdasági és gyári épületeknél vagy ezek átalakításánál kiválóan alkalmas.

Tűz és fagymentes, teljesen száraz mennyezetek, boltozatok, kerítésfalak, válaszfalak, kémény és szellőztető csövekhez alkalmas, gomba, fereg és salétrom mentes anyag.

Uj. gyors és a legolcsóbb építkezési rendszer. Magyararzó fűzetek és egyes anyagok árai díjtalanul küldetnek.

Beton és Cementáru-gyár.

Szabadalmazott (Zissler rendszer) sodronyszövetbetéti betoncsövek, könyök, tölesér és elágazások bármely átmérővek, továbbá lábazati-kövek, lépcsők, kéményfedkövek és cement burkoló lapok állandóan raktáron vannak. — Istálló jászolokat, etető és itató vályukat jutányos áron készítettnek.

**SZVOBODA
GYULA**
építész.
TATA-TÓVÁROS.

Eladó diszgalambok.

Carrier, indus, gimpli, brünni-golyvás, angol-parókás, angol-páva, blondinetta és szatinetták jutányos áron kaphatók.

Czim megtudható a kiadó-hivatalban.

Pályázat.

A czecei róm. kath. templom tetőzetének faszindelylyel való fedésére és az elkorhadt gerendák pótlására pályázat hirdettetik. Szükséglet: 1 db. 4 m. hosszú 24/24 váltógerenda; 2 db. 1.5 m. 16/22 sarok-gerenda; 1 db. 7 m. 13/15 szarufa; 1 db. 5.50 m. 18/22 koszoru-gerenda; 2 db. 4.50 m. 18/22 kötő gerenda; 48 m. pordeszka; 390 m. zsindelyezés elsőrendű zsindelylyel és 4/4 lécczel lécczeve 16 m/m. távolságra.

E szükséglet hozzávetőlegesen van megállapítva, ha több lesz, vállalkozó köteles ezt az ajánlatban kitett egységárak szerint elvégezni: ha kevesebb lesz, a megtett munka lesz fizetve.

Vállalkozó köteles a felülvizsgálat költségeit viselni.

Az ajánlatok alulírottához f. évi október 10-ikéig nyújtandók be.

Vajta, 1900. szeptember 17.

Fürész József,
plebános.

Értesítés!

Értesitem mindazon t. ve-
vőim, kik 1900. aug. hó 21-én
üzletemben árut vásároltak,
az napról kelt számlájuk tel-
jes összegét készpénzben át-
vehetik.

Tisztelettel

Wébermann J.